

SŁOWO CZĘSTOCHOWSKIE

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z odnośnikiem do domu lub z przesyłką pocztową 2 złote. — Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Konto czekowe w Poczcie Kasie Oszczędnościowej Nr. 307.955 — Redaktor przyjmuje codziennie od godziny 8 — 10-ej i od 17 — 18-ej.

Redakcja i Administracja:
Częstochowa, ul. P. Marji 32.
Telefon 22-00.
Radomsko, Częstochowska 9.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetry przed tekstem 40 gr. W tekście, za tekstem i nadstanie 30 groszy. Drobne ogłoszenia wyraz po 10 gr. Najtańsze ogłoszenia drobne zł. 1.00. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia skłonne, fantazyjne, tabelaryczne i bilansowe o 50 proc. droższe.

Hasło Polski Narodowej. Szczęśliwy budżet oświaty nie może podołać zadaniu.

Miljon dzieci poza szkołą. -- Brak nam 30.000 nauczycieli.

Ukazał się 1 numer dwutygodnika „Nowe Drogi”, organu nowopowstałej „Polskiej Partii Radykalnej”, na czele której stanęli: Tytus Filipowicz, Antoni Jakubowski, Gabriel Czecho wicz, w artykule, który zamieszczamy w całości p. t. „Hasło Polski Narodowej” partja ta wypowiada następujące rezy programowe:

Z pośród trzech zasadniczych postulatów Polskiej Partii Radykalnej, które mi są — realizowane w życiu prywatnym, publicznym i międzynarodowym zasady etyki chrześcijańskiej, realizowane w Polsce Narodowej, realizowanie w sposób radykalny wielkich reform społeczno-gospodarczych — postulat Polski Narodowej wymaga specjalnego omówienia.

Hasło Polski Narodowej w naszym zrozumieniu, to rozwój Narodu Polskiego pod każdym względem, tak iżby Polacy stali się elementem twórczym i dominującym u siebie w kraju zarówno w dziedzinie moralnej, politycznej, społecznej, jak i gospodarczej.

Co uzasadnia konieczność zajęcia takiego stanowiska?

Popierwsze obowiązek protegowania rozwoju duchowego i materialnego mas polskich. Polska spełni swoją rolę dziejową jedynie wtedy, gdy szerokie warstwy Narodu staną na wysokim poziomie kultury i dobrobytu.

Powtórnie względy samoobrony: polityka narodowa dominuje już oddawna wśród narodów, żyjących dokoła nas i wśród nas. Solidaryzmy narodowe Niemców, Żydów, Włochów muszą zna leć naśladowictwo wśród Polaków, o ile mamy mieć ambicję odegrania jeszcze jakiejś roli, o ile mamy spowodować, by ziemia polska była dla Polaków matką, a nie macochą.

Hasło Polski Narodowej brzmi dla wielu, jak dziwoląg. Szczególnie dla tych, którym się zdaje, że Polska, to Naród Polski.

W samej rzeczy naskutek różnych przyczyn szara masa polska nie mogła osiągnąć w swej ojczyźnie należytego rozwoju i stanowiska.

Różne były tego przyczyny. Wymienimy najprzód, jako najważniejszą przyczynę, wady naszej przeszłości: niechęć do handlu i rzemiosła. Ta wada ograniczyła Naród Polski do nielicznej sfery ziemian (szlachty) i ludu wiejskiego. Miasta tworzył czynnik obcy, napływowy, często wrogo usposobiony dla Narodu Polskiego.

Niemniej ważną drugą przyczyną były stosunki polityczne ostatnich 150 lat. Polska rozdarta przez najeźdźców, ciemiężona i eksploatowana, Polska krwawiąca się w powstaniach, niszczo na i celowo okradana podczas wojny światowej, Polska wyczerpana podczas ostatnich walk o niepodległość — nie mogła rozwijać się należycie na polu kulturalnym i gospodarczym.

Co gorsza w tym okresie niszczenia i okradania Narodu Polskiego, masowe męczenia jego najlepszych i najzdolniejszych synów, wywożenia ich w tajgi Sybiru, wywłaszczanie z majątku, Polska była ziemią obiecana dla żywo łów napływowych: Rosjan, Żydów, Niemców. Oni zdobywali urzędy i conajlepsze stanowiska, oni otrzymywali za grabione Polakom majątki, oni mieli szerokie możliwości eksploatowania kraju w handlu, przemyśle i finansach. Te stosunki spowodowały, że Polacy w Polsce Niepodległej na wielu polach zajmują drugorzędą rolę.

Żydzi celowo i planowo usunięci z Rosji, usuwani w średniowieczu z Zachodu Europy, obecnie z Niemiec, zna leży się na terenie naszym w liczbie

WARSZAWA. Duże zainteresowanie w kuluarach izby wywołały wczorajsze obrady komisji budżetowej Sejmu nad budżetem Ministerstwa Oświaty. Obrady te zainaugurowała wielka mowa ministra prof. Świętosławskiego.

Przemówienie min. profesora Świętosławskiego.

Odkładając do debaty budżetowej na plenum Sejmu sprawę naszkicowania ogólnego programu ministerstwa, p. minister w swoich wczorajszych wywodach omówił zagadnienia budżetu i stwierdził że może nigdzie indziej rozporządzałne zasoby nie są w takiej roz-

nieślychaniu wielkiej, bo zgorą trzech milionów głów. Jeżeli zważyć, iż grupują się oni wyłącznie w miastach i zajmują się głównie handlem i przemysłem, a ostatnio gremjalnie opanowują wolne zawody, należy stwierdzić iż siła tej liczby jest z punktu społecznego daleko większa, niż by to z matematycznego stosunku wynikało.

Obcy posiadają w Polsce bogactwa i znaczenie, obcy biorą się do wymiaru sprawiedliwości, obcy zabierają się do ziemi. W takich warunkach Polakom po wywalczeniu niepodległości pozostałaby chyba gremjalna emigracja. Ale czy po to Naród krwawił tyle lat?!

Dr. E. Mueller w książce swej „Błędy Gospodarki Polskiej” po zanalizowaniu stosunków ludnościowych na terenie Polski i stwierdzeniu, iż na 32 miliony mieszkańców, Polacy stanowią 22 milj., zapytuje, co posiada kapitał zagraniczny w Polsce i daje następujące cyfry:

„... obcy kapitał wynosi w przemyśle naftowym 83,2 proc., w górnictwie i hutnictwie 74,7 proc., w elektrowniach 48,2 proc. w papiernictwie 34,9 proc., w przemyśle metalowym 28,1 proc. Na 3343 miliony zł. było kapitału zagranicznego 44,6 proc., a obecnie w 1935 r. kapitał ten wzrósł do potwornej cyfry 60 proc.

Następnie Dr. E. Mueller zauważa: „Coby powiedział obywatel którego z krajów zachodnich, jeśli mu raptem zakomunikowano dane, o której z mniejszości narodowych jego kraju, która przyjmuje udział w wojskach liniowych w 2 proc. ogólnej liczby mieszkańców kraju, spełnia formalnie powinność wojskową w 4,5 proc., podczas gdy jest tej mniejszości w kraju 10,8 proc. i ta mniejszość posiada 75 proc. nieruchomości miejskich, 80 proc. zakładów przemysłowych, 85 proc. handlu i 90 proc. kredytu prywatnego i która dobiera się w ostatnich czasach do ostatniej twierdzy narodu polskiego, do rolnictwa, korzystając z nieudolnego ustawodawstwa oddłużeniowego?”

Ale na tem nie kończą się nasze bolączki. Polska posiada olbrzymią wprost liczbę analfabetów wśród Polaków, ilość szkół raczej się zmniejsza, jeżeli brać pod uwagę przyrost dzieci. (Obcy z tego tytułu roszczą sobie prawa do przewodzenia Polakom).

Przedewszystkiem ludność polska cierpi na skutek kryzysu, karleje; przyrost naturalny umniejsza się w sposób zaskakujący, podczas gdy tego nie można powiedzieć o przyroście u Żydów, zaś Niemcy notują obecnie w tej dziedzinie znaczne polepszenie.

Wszystko to nie stwarzało może

bieżności w stosunku do ujawniających się potrzeb, jak w dziedzinie oświaty. Wydatki na oświatę preliminarzuje się w kwocie 340.200.000 zł., przyczem są one mniejsze od budżetu zeszłorocznego o 2.740.000 zł.

Potrzeba wielkiej reformy.

Przechodząc do zagadnienia szkolnictwa p. minister podkreślił, że będzie dążył do dalszej realizacji wielkiej reformy ustroju szkolnictwa w myśl zasad ustawy z 11 marca 1932 r. Realizacja całokształtu tej reformy jednak wymaga od państwa wysiłku finansowego w najbliższym czasie.

W takich warunkach ekonomicznych przestępczość rośnie, rozwydrzenie moralne święci triumfy, jad demoralizacji rozsądza Naród, jad w dodatku są czyni przez obcych. Powtarza się stara historia. Już nieraz bowiem obcy demoralizowali celowo naród polski, by go łatwiej niszczyć i eksploatować.

A jednak i walce z przestępczością zachód nas prześciga. Cytowany dr. E. Mueller pisze: „Dwa lata temu Berlin według słów jednego z amerykańskich dziennikarzy, był najpotworniejszym gniazdem występku i wyuzdania. Podziemny świat zbrodniczy różnego rodzaju łotrów i wykołajców królował miastu i nadawał ton. Występek i rozpusta szerzyły się niesłychanie. Błado przy nich wszystko to, z czego słynęło Chicago i z czego był znany Paryż.

Zboczeńcy i zwyrodnialcy całego świata ciągnęli do swej Mekki. I po dwudzięciu latami wszystko to znikło. Zadowolony narodowo socjalistycznemu stronnictwu, Berlin jak i zresztą całe Niemcy przepojony jest nowym duchem. Nowe hasło „siła przez radość” wzięło górę nad wszystkim.”

Sądźmy, że po przytoczeniu tych kilku uwag jasnym stanie się potrzeba wysunięcia na czołowe hasła „Polski Narodowej”, opartej na zasadach etyki chrześcijańskiej.

Pod hasłem tym rozumiemy więc, 1) Bezwzględne uchronienie narodu polskiego od demoralizacji, przez stanowcze zwalczanie przestępczości i przez ujęcie w polskie ręce zagadnień sztuki, teatru, kina, radja, prasy i t. p. 2) Udobępnienie nauki zarówno w szkołach, jak i w warsztatach pracy szerszym warstwom Narodu Polskiego. 3) Uniezależnienie się gospodarcze od zagranicy w drodze rozwoju gospodarstwa narodowego.

4) Spolszczenie krajowego handlu, rzemiosła i przemysłu.

Nakazem chwili jest stworzenie pracy i warunków kulturalnego bytowania Polaków u siebie, bowiem po tylu latach walki o niepodległość Polacy nie mogą być parjasami u siebie samych.

Są drogi, na których Polska Niepodległa może zapewnić swym synom dobrobyt, może osiągnąć wysoki stopień rozwoju i stworzyć silne państwo. Drogami temi — to wielkie reformy społeczno-gospodarcze na płaszczyźnie hasła Polski Narodowej.

Miljon dzieci poza szkołą.

Alarmujące położenie szkolnictwa powszechnego, zdaniem p. ministra wynika z naturalnego przyrostu dzieci, których w chwili obecnej w całej Polsce jest ponad 5.400.000. Tymczasem równocześnie idzie ciągle zmniejszanie środków materialnych, które powoduje, że około miliona dzieci znajduje się poza szkołą.

Mimo wszystkich wydanych zarządzeń szkoła powszechna przy dzisiejszej liczbie dzieci w wieku szkolnym i wobec rosnącego jeszcze przyrostu uczniów nie będzie mogła spełnić należycie swojego zadania w najbliższej przyszłości.

Brak 30.000 nauczycieli.

W przyszłości p. minister podejmować będzie usiłowania w kierunku zwiększenia ilości etatów nauczycielskich, brak bowiem tych etatów w szkołach powszechnych w stosunku do ujawniającego się zapotrzebowania wynosiłby faktycznie około 30.000, przy około 67.000 obecnej liczby etatów.

171.000 uczniów szkół średnich.

W szkolnictwie średnim sytuacja budżetowa przedstawia się nieco lepiej. W roku szkolnym 1934—35 obok przeszło 94.000 uczniów kształcących się w szkołach państwowych, przeszło 77.000 pobierało naukę w szkołach prywatnych. Sejalizacja reformy szkolnej rozwija się w szkolnictwie średnim stopniowo. Ministerstwo zaś w dziale programów dla tych szkół prowadzi bardzo wyteżoną pracę.

Tanie i dobre podręczniki.

Wprowadzeniu w życie nowych programów towarzyszy akcja podręcznikowa. Ministerstwo pragnie zapewnić szkołę jaknajlepsze i jaknajtańsze podręczniki szkolne.

Nowe kadry nauczycieli.

Sprawa kadr nauczycielskich jest obecnie szczególnie aktualna w szkolnictwie powszechnym, ponieważ już z końcem bieżącego roku szkolnego likwiduje się już seminarja nauczycielskie.

Tworzenie nowych, przewidzianych przez ustawę ustrojową zakładów kształcenia nauczycieli i t.j. trzyletnich liceów musi być już teraz intensywnie przygotowane. Sprawy te budzą niepokój wśród części nauczycielstwa. Mogę oświadczyć — powiedział p. minister — iż zdaje sobie dokładnie sprawę z konieczności takiego rozwiązania tego zagadnienia, aby bez uszczerbku dla istotnych potrzeb [tego] działu szkolnictwa w możliwie największym stopniu uwzględnić interesy nauczycieli.

650 szkół zawodowych.

Wielką wagę przywiązuje p. minister do szkolnictwa zawodowego, które obejmuje szkoły przemysłowe, handlowe, rolnicze i gospodarstwa domowego. Ogółem szkół we wszystkich działach szkolnictwa zawodowego jest 650. Prace ministerstwa nad ustaleniem nowych zasad organizacyjnych tych szkół postąpiły znacznie naprzód.

O silnym zainteresowaniu społeczeństwa szkołami zawodowymi świadczy zwiększona frekwencja w nowootwieranych klasach pierwszych.

Szczegółowej opieki ze strony czynników miarodajnych wymaga szkolnictwo

dokształcające. W roku 1934/35 było tych szkół 645, w tem oddziałów 2.229.

Następnie p. minister podkreśla duże znaczenie szkolnictwa wędrownego zarówno w zakresie kursów gospodarstwa domowego i jak i rolniczego.

Szkolnictwo to dało bardzo dobre wyniki, szczególnie na terenach wschodnich.

7 milj. zł. na wychowanie fizyczne.

Praca nad wychowaniem fizycznym jest, zdaniem p. ministra, koniecznością państwową. Na cele tego wychowania budżet przewiduje około 7 milionów złotych.

Wychowanie fizyczne młodzieży daje zajęcie 390 osobom.

Na dział oświaty pozaszkolnej przewiduje się tylko 100.000 zł. zamiast dotychczasowych 300.000 zł.

Niezmiernie ważną pomocą dla oświaty pozaszkolnej jest zorganizowane poradnictwo fachowe.

Ulgi dla akademików.

Po poświęceniu kilku słów kwestii budownictwa szkolnego p. minister dłuższy ustęp poświęcił sprawie funduszu opłat studenckich.

P. minister postanowił wprowadzić ulgi w opłatach akademickich, a mianowicie: z sumy, odpowiadającej 25 procentom spodziewanych wpływów szkoły akademickie, będą mogły uwzględniać ulgi indywidualne obejmujące całość, połowę i osztańczę część opłaty rocznej. Dzięki temu 63 proc. ogółu młodzieży będzie mogło skorzystać z ulg w opłatach.

Pozatem wydane zostanie zarządzenie, dające prawo pracownikom państwowym, kształcącym dzieci w szkołach państwowych korzystania ze specjalnych zaliczek na uposażenia dla uczczenia opłat za naukę. Spłata zaliczek tych będzie rozłożona na dogodnie raty.

Wydatki na sztukę.

Co do wydatków na sztukę to zostały one obniżone stosunkowo niewiele. Największemu zaś stosunkowo uszczupleniu uległy sumy przewidziane na t. zw. opiekę nad sztuką, czyli subwencjonowanie instytucji i artystów oraz na stypendia.

Wydatki opancerzone konkordatem.

Mało stosunkowo dotknęły ograniczenia kredytów na wyznanie katolickie, gdyż uczynić oszczędności można było na bardzo niewielu pozycjach nieopancerzonych konkordatem.

Na etacie wyznania katolickiego znajdują się 14.162 osoby, w tem proboszczów 6.629, a wikariuszy 2.859 i 2.867 alumnów; zakonników mamy w Polsce 648.

Dla wyznań ewangelickich przewidzianych jest 573 etatów, w tem 379 pastorów 116 pomocników. Wyznanie prawosławne zatrudnia 2.920 pracowników, w tem proboszczów 1.028, rektorów 340 psalmistów 1.383.

Następnie p. minister poświęcił słów parę sprawie wytworzenia najlepszych warunków współpracy zespołu nauczającego i władz administracyjnych.

Trzeba powiększyć budżet o 7,800,000 zł.

Na zakończenie p. minister oświadcza, że Rząd przy trzecim czytaniu zgłosi wniosek w sprawie powiększenia budżetu Ministerstwa Oświaty o 7,800,000 złotych (w chwili tej rozległy się na sali huczne oklaski). Z sumy tej 4,500,000 złotych będzie przeznaczona na kredyty, związane z automatycznymi awansami nauczycieli, a 3,300,000 złotych na zwiększenie etatów nauczycieli szkół powszechnych.

Po przemówieniu p. ministra zarządono krótką przerwę, poczem głos zabrał referent poseł Pochmarski.

Następnie sprawozdawca, pos. Pochmarski wygłosił długi, bo przeszło trzy godziny trwający referat, w którym szczegółowo omówił wszystkie pozycje budżetu oraz sytuację w poszczególnych dziedzinach szkolnictwa.

Wywody swoje referent rozpoczął od oświadczenia, że zapowiedziany wniosek rządu o zwiększenie budżetu Ministerstwa Oświaty, złągodził atmosferę obrad komisji i wprowadzi duże odprężenie.

Następnie rozwinęła się ożywiona dyskusja, poczem budżet Ministerstwa Oświaty przyjęto w brzmieniu projektu rządowego.

Ofensywa abisyńska załamała się

Kto tu łże: Włosi czy negus?

Straty po obu stronach.

Źródła włoskie według doniesień niemieckich z Rzymu zaprzeczają stanowczo informacjom, kwestionującym liczbę strat, poniesionych przez Abisyńczyków na froncie Tigre. Według oceny włoskiej straty abisyńskie mają się do włoskich na tym froncie jak 6 do 1, pod czas gdy pewne źródła zagraniczne twierdzą, że tym razem straty obu stron są niemal równe.

Według informacji ze źródeł angielskich na odcinku Makalle trwa ożywiona akcja patroli i lotników włoskich, biła zaś jest zakończona. Obie armie, jak twierdzą źródła angielskie, poniosły tak ciężkie straty, że muszą nastąpić pewne przegrupowania. Wobec tego nie należy spodziewać się w najbliższym czasie wznowienia operacji na tym froncie.

Źródła angielskie donoszą, że wojska rasa Desty ulokowały się po odroczu z Negelli w górach, zajmując pozycje dla Włochów nieomal niedostępne.

Zbombardowanie ambulansu.

PARYŻ. Źródła francuskie donoszą z Addis Abeby, iż lotnicy włoscy bombardowali ambulans abisyński w pobliżu Makalle. Pierwsze bombardowanie nastąpiło o godz. 8.30, przyczem rany odniosło 5 kobiet, znajdujących się w ambulansie. Tegoż dnia bombardowano ambulans po raz drugi o godz. 14, przyczem od wybuchu bomb odniosło rany dwoje dzieci. Kierownik ambulansu austriacki dr. Schuppler oraz jego pomoc

nicy kpt. Brohil i Achmed wysłali telegram protestacyjny do kierownictwa Czerwonego Krzyża w Addis Abebie. W telegramie tym podpisani domagają się zawiadomienia Ligi Narodów o bombardowaniu, zapewniając, iż godła Czerwonego Krzyża były widoczne w chwili bombardowania i dopiero wtedy, gdy zdano sobie sprawę, że Włosi ze szczególną zaciętością bombardują ambulans, godła te zostały zdjęte.

SZTOKHOLM. Samochody ciężarowe i cały materiał ambulansu szwedzkiego uległy pod Negelli całkowitemu zniszczeniu podczas bombardowania z samolotów włoskich. Personel ambulansu podczas cofania się oddziałów armii abisyńskiej musiał przebyć pieszo 200 kilometrów. Nikt z personelu ambulansu nie został ranny.

Ambulanse abisyńskie w rękach włoskich.

ADDIS ABEBA. Przybyło tu wczoraj kilku pracowników ambulansu szwedzkiego Czerwonego Krzyża. Reszta przybyć ma dziś samolotem. Personel sanitarny zmuszony był porzucić pod Negelli samochody i cały ekwipunek, który uratowano po bombardowaniu w grudniu pod Dolo.

RZYM. Koła rządowe włoskie deklamentują pogłoski, które pojawiły się za granicą, że w koszarach w Turynie i Mondovl doszło do rozruchów.

Badoglio triumfuje.

ASMARA Marszałek Badoglio przy-

jął w Makalle dziennikarzy, którym udzielił szeregu wyjaśnień o przebiegu operacji w rejonie Tembien.

Sztab włoski otrzymał informacje, iż Kassa zamierzał przejść rejon Tembien, ażeby połączyć się z rasem Seyum. Połączone dwie grupy abisyńskie zamierzały ruszyć na Hausien, celem rozdzielenia ugrupowań wojsk włoskich pod Makalle i pod Aduą i zniszczenia komunikacji między temi ugrupowaniami.

Ażeby udaremnić ten manewr marszałek Badoglio postanowił przejść do ataku. 20 stycznia kolumny czarnych koszuł i wojsk erytrejskich zaatakowały nieprzyjaciela pod Zebau Kerketa. Nieprzyjaciel rzucił się do ucieczki, pozostawiając tysiące zabitych. 21 bm. kolumna atakująca nawiązała łączność z inną kolumną, znajdującą się w okręgu góry Katta i Cuit. Tymczasem nieprzyjaciel zaatakował przełęcz Onario, usiłując odciąć oddziałom włoskim łączność z tyłami. Ataki abisyńskie były wstrzymywane przez dwa dni przez dywizję czarnych koszuł, która po nadejściu posiłków, złożonych z oddziałów erytrejskich przesłała do przeciwnarciarza, odzyskując przeciwnika w kierunku Addi Abbi. W ten sposób plan ofensywy rasów Kassa i Seyuma został rozbity.

Nieprzyjaciel poniósł olbrzymie straty w ludziach i materiale wojennym. We dług informacji, otrzymanych od jeńców i dezertersów, liczba strat abisyńskich wynosi 5 000 zabitych i rannych. W materiale wojennym, który wpadł w ręce włoskie znajduje się duża ilość kul dumum i magazynów do broni automatycznej.

Negus o walkach w Tembienie.

Jednocześnie w Dessie odbyła się konferencja prasowa, podczas której cesarz zupełnie inaczej przedstawił dzień nikarzom wynik walk w Tembienie.

Położenie Włochów na froncie północnym — mówił cesarz — jest wręcz rozpaczliwe. Naszym wojskom udało się w czterech miejscach przełamać front włoski i obecnie nasze oddziały znajdują się daleko na tyłach włoskich.

Na niektórych odcinkach sytuacja Włochów jest tego rodzaju, że nie mogą posuwać się ani naprzód, ani w tył, ze wszystkich stron bowiem są otoczeni przez oddziały abisyńskie.

Na froncie południowym dzięki nadejściu posiłków sytuacja wojsk rasa Desty poprawiła się obecnie i przechodzi od obrony do atakowania wojsk gen. Grazianiego.

Antyangielska propaganda włoska w Indjach.

BOMBAJ. Propaganda włoska, która dotychczas prowadzona była w Indjach przez „Włoską wspólnotę w Indjach” za pomocą ulotek i broszur, jest obecnie prowadzona w języku hinduskim przez radiostację rzymską.

Przedmiotem ataków tej propagandy jest Anglia i agencje telegraficzne, które podają wiadomości nieprzychylnie dla Włochów.

W propagandzie tej podkreślana jest troska Włoch o narody azjatyckie. Radiowa propaganda włoska prowadzona jest również w języku chińskim.

Najbliższe prace Rządu.

WARSZAWA. — Wczoraj po 7-dniowym wycieczce w Bukowinie powrócił do Warszawy prezes Rady Ministrów M. Zyndram-Kościałkowski i objął urządowanie.

W związku z powrotem p. premiera wejdą w stadium decydujące prace Rządu, przygotowywane przez poszczególne ministerstwa.

Jutro w czwartek odbędzie się posiedzenie Komitetu Ekonomicznego Ministrów, a przypuszczalnie w piątek posiedzenie Rady Ministrów.

Na czoło zagadnień, które będą przedmiotem prac Rządu w najbliższym czasie, wysuwają się sprawy związane z uaktywnieniem życia gospodarczego i

poprawą sytuacji w ciężkim przemyśle. Rozpatrzone zostaną m. in. przez Komitet Ekonomiczny Ministrów na najbliższych posiedzeniach: sprawozdanie z prac komisji międzyministerstwowej do zbadania sytuacji w przemyśle, wyniki przygotowań do narady gospodarczej oraz projekt planu inwestycyjnego na 1936 r. Ponadto Rada Ministrów rozpatrzy szereg projektów ustaw, które przesłane mają być do łaski marszałkowskiej przed dn. 15 ym lutego r. b. M. in. opracowywane są projekty ustaw o prawie wekslowem i czekowym, szereg ustaw gospodarczych oraz projekty ustaw, mających na celu usprawnienie działania państwowego aparatu administracyjnego.

Pogrzeb króla Jerzego V-go.

3 miliony ludzi wzięło udział w uroczystościach pogrzebowych.

LONDYN. — Pociąg żałobny, wiozący śmiertelne szczątki króla Jerzego V przybył do Windsoru o godz. 13 min. 8. Na przestrzeni 20 mil od Londynu do Windsoru tłumy publiczności składały ostatni hołd zmarłemu królowi. W Windsorze oczekiwali na przybycie żałobnego pociągu niezliczone tłumy.

Przez całą noc nadchodziły do Windsoru niezliczone wieńce. Kaplica św. Jerzego w historycznym zamku Windsorzkim tonęła w kwiatkach.

Przybycie pociągu żałobnego obwieszono przez 101 uderzeń dzwonu. Trumnę wyniesiono z pociągu o godz. 13.15. Rozległy się strzały armatnie, powtarzające się co minutę, aż do chwili złożenia królewskich szczątków w historycznej krypcie na zamku Windsorzkim, co poprzedzone zostało uroczystym nabożeństwem, odprawionem przez arcybiskupa Conterbury.

Aresztowanie mordercy z okresu walk o niepodległość.

LWÓW. — Przed 17 laty zamordowano znanego przemysłowca s. p. Józefa Lintnera, właściciela fabryki wędlin. W czasie obrony Lwowa oddział żołnierzy polskich przez dłuższy czas obozował w zabudowaniach fabryki Lintnera, który dostarczał żołnierzom pożywienia i otaczał ich troskliwą opieką. Po zwycięskich walkach 14 listopada 1918 r. oddział ukraiński pod dowództwem b. felfelbela austriackiego Michała Chomiaka,

wyparł żołnierzy polskich i zajął odcinek. Chomiak uderzył Lintnera kolbą rewolweru, a następnie oddał doń 2 strzały, kładąc go trupem na miejscu. Po wojnie Chomiak przybrał nazwisko Władysława Kuczmyka i zamieszkał w jednej ze wsi pod Stanisławowem. Przed kilku dniami aresztowano Chomiaka, który przyznał się do winy i wczoraj został przewieziony do Lwowa.

Kino „LUNA”
Reprezentacyjny Kino-Teatr w Gzestochowie.
W poniedziałek, wtorek i środę, dnia 27, 28 i 29 stycznia 1936 r.
Wielka tragiczka, genialna aktorka
Elżbieta BERGNER
w nowym potężnym dramacie erotycznym p. t.
MARZĄCE USTA
Nad program: Tygod. Aktualności
Początek seansów o godzinie 5-ej. — Ostatni seans o godzinie 9.30 wiecz.

90 milionów zł. winne Niemcy Polsce za tranzyt.

WARSZAWA. Ustalono, iż należność za niemiecki tranzyt kolejowy kolejowy przez Pomorze wynosi około 90 milionów złotych. Sprawa regulacji tych pretensyj polskich pozostaje nadal w zawieszaniu.

O nową umowę zbiorową w przemyśle włókienniczym.

LÓDŹ. Sprawa wypowiedzenia umowy zbiorowej w przemyśle włókienniczym jest w dalszym ciągu przedmiotem ożywionych narad w Ionie Związków zawodowych. W sprawie tej odbyła się konferencja wszystkich związków włókienniczych i ustalono, że wypowiedzenie umowy zbiorowej w przemyśle włókienniczym staje się koniecznością. Postulaty, które wysunięte będą przez robotników dotyczą m. in. podwyższenia płac o 10 proc., wprowadzenia 6 godzinnego dnia i 36-godzinnego tygodnia pracy, jutro zwołana będzie ponownie konferencja porozumiewawcza, na której zapadną już obowiązujące decyzje.

Umowa zbiorowa w przemyśle włókienniczym wypowiedziana będzie przed 1 lutego r. b.

Aresztowania i wysiedlenie Polaków z Czechosłowacji.

MOR. OSTRAWA. Aresztowania wśród ludności polskiej trwają w dalszym ciągu. Wczoraj aresztowano 17-letniego Ludwika Kiszę z Czeskiego Cieszyna i Augustyna Giemzę, brata aresztowanego przed kilku dniami Adolfa Gemzy. Aresztowanych odstawiono do więzienia w Morawskiej Ostrawie.

Wysiedlenie obywateli polskich przez graniczną stację Sianki w powiecie turczańskim trwa w dalszym ciągu. W ostatnich dniach wysiedlono z Czechosłowacji 15 rodzin polskich. Bezdomne rodziny zamieszkały narazie w barakach dla ubogich.

Powiesił 13-letniego brata.

KIELCE. We wsi Brzeg, pow. jeźdrzejowskiego, w czasie nieobecności rodziców, powieszony został na haku, wkręconym do belki, 13-letni Stefan Michalski.

Policja ustaliła, że czynu dokonał z zemsty starszy brat chłopca, Witalis Michalski.

Bratobójcę aresztowano.

Krwawe przesilenie rządowe w Egipcie.

KAIR. Rozmowy w sprawie zlikwidowania kryzysu gabinetowego nie posunęły się naprzód, Ali Maher pasza na życzenie króla domaga się, ażeby przedstawiciele wszystkich partij weszli do gabinetu, podczas gdy wafdyści sprzeciwiają się tej koncepcji.

Ludność w różnych miejscowościach występuje przeciw przewlekaniu kryzysu gabinetowego i przeciw Anglii. W Kairze w pobliżu szkoły rzemieślniczej doszło do starcia między manifestantami a policją. Szkoła została podpalona. W Mansurah i Damanhur doszło również do zaburzeń, w których czasie 3

demonstrantów i 15 policjantów zostało rannych.

Jeżeli kryzys ministerjalny nie zostanie dziś zlikwidowany, spodziewają się dalszych rozruchów.

Rząd szerokiej koalicji w Atenach.

ATENY. Urzędowy komunikat o wyniku wyborów donosi: Venizeliści (liberałowie) otrzymali 127 mandatów, tsaldaryści (monarchiści - ludowcy) — 69, skrajni monarchiści (Kondylis i Teotokis) — 63, grupa Metaxasa — 7, grupa Kotzamanisa — 4, republikanie — 7, niezależni republikanie — 4, agrarjusze — 4, komuniści 15. Ogółem venizeliści mają 142 mandaty, a wszystkie ugrupowania antyvenizelistów — 143.

Po ostatecznym urzędowym ogłoszeniu podziału mandatów król powierzył Sofulisowi, przywódcy venizelistów misję utworzenia gabinetu jedności narodowej.

Zamknięcie granicy sowiecko-mandżurskiej.

TOKIO. Na mocy rozporządzenia rządu sowieckiego granica między ZSRR a Mandżuką została zamknięta na znacznej przestrzeni. Komunikacja przez rzekę Amur między Haiho a Błagowieszczeńskiem jest zawieszona. Ruch graniczny ustał zupełnie. Krok rządu sowieckiego tłumaczy się rosnącym napięciem sytuacji wewnętrznej na sowieckim Dalekim Wschodzie.

Ostatnio zanotowano nie tylko w sowieckich fabrykach i na kolejach, lecz i w pułkach armii wzrost nastrojów antykomunistycznych, liczne wypadki sabotażu itd.

Ustawa o neutralności Stanów Zjednoczonych A.P.

NOWY JORK. Komisja spraw zagranicznych izby reprezentantów przyjęła 11 głosami przeciw 1 projekt ustawy w sprawie stałej neutralności Stanów Zjednoczonych A.P. Ustawa ta ma zastąpić tymczasową ustawą o neutralności, która wygasa w dniu 29 lutego. Komisja przyjęła tekst ustawy w brzmieniu projektu rządowego z niewielkimi zmianami.

KRONIKA.

KALENDARZYK

Czwartek 30 stycznia, Martyny P.M., Sawiny Wschód słońca o g. 7.20. Zachód o g. 16.17.

Nocne dyżury aptek.

W nocy z środy na czwartek: I Aleja, Wieluńska.

W nocy z czwartku na piątek: St. Rynek Siedmiu Kamienic.

Województwo wprowadziło szereg zmian do budżetu miejskiego.

W tych dniach prezydent miasta Mackiewicz zapoznał członków kolegium Zarządu Miejskiego ze zmianami, wprowadzonymi reskryptem p. wojewody kieleckiego do budżetu miejskiego na rok 1935/36.

Zmiany te zostały spowodowane jak coraz wyraźniej zarysowującym się ogólnym oszczędnościowym kursem, tak i ostatnimi dekretnami gospodarczymi Rządu i uszczupleniem pewnych dochodów miasta, a więc zniesieniem postojowego, podatku od jedno i dwupokojowych mieszkań itd.

Budżet w dziale dochodów zwyczajnych zmniejszony został z 3.839 tys. zł. do 3.670 tys. zł., w dziale dochodów nadzwyczajnych z 1.211 tys. zł. do 1.189 tys. zł., budżet wydatków nadzwyczajnych z 1.815 tys. zł. do 1.552 tys. zł. Natomiast budżet wydatków zwyczajnych został nieco zwiększony ze względu na podwyższenie pozycji na obsługę długów Początkowo zamykał się on sumą 3.265 tys. zł., województwo zaś podwyższyło go do 3.306 tys. zł.

Poziom produkcji przemysłowej lekko obniżony. Wskaźnik produkcji przemysłowej, obliczony przez Instytut badania koniunktur gospodarczych i cer, wykazuje w grudniu spadek o jeden punkt — 69,8 do 68,8.

Tendencja niżkowa wiązała się częściowo ze wstrzymaniem się od zakupów w niektórych gałęziach, w oczekiwaniu przeprowadzenia niżki cen.

Wskaźnik grudniowy pozostawał na

Milijonowe straty wskutek mrozów.

NOWY JORK. Stany wschodnie zostały nawiedzone ponownie falą mrozów. W środkowo zachodnich stanach trwa już od 6 dni niezwykle silny mroz. Liczba ofiar dochodzi do 235 osób. Szkody, wyrządzone przez mrozy wynoszą kilka milionów dolarów. Najbardziej ucierpiał sady owocowe. Zwaly lodu na rzecze Ohio uniemożliwiły zupełnie żeglugę.

Bohaterska pielęgniarka uratowała 17 dzieci z pożaru.

NOWY JORK. W zakładzie dla dzieci gruźliczych w Mavern w stanie Pensylwania wybuchł w nocy groźny pożar. Wszyscy mieszkańcy zakładu byli pogrążeni we śnie. Jedna z sióstr, która po późnej nocy wracała do domu, zauważywszy ogień, rzuciła się na ratunek. Z najbardziej zagrożonych pokoi wyniosła własnoręcznie 17 dzieci, którym groziła śmierć. Sama przy tym odniosła tak poważne obrażenia, że musiano ją odwieźć do szpitala.

Inne dzieci uratowała przybyła straż ogniowa. O ratunku nie mogło być mowy, bowiem wskutek silnych mrozów, panujących w Ameryce, wszystkie hydranty pozamarzały. Cały zakład spłonął doszczętnie.

W kilku wierszach.

— Generalny Inspektor Sił Zbrojnych gen. Rydz Smigły, przyjął na dłużej audjencji delegację ukraińskiej reprezentacji parlamentarnej w osobach wicemarszałka Mudrego i posła Celewicz.

— Na wiadomość o ogromnym sukcesie odniesionym przez venizelistów przy wyborach do parlamentu, król Jerzy II wysłał do przebywającego zagranicą Venizelosa depezę gratulującą, w której zarazem prosi go, aby wobec takiego triumfu powrócił do kraju dla dalszej współpracy z królem.

— Niezwykle silne mrozy trwają w St. Zjednoczonych. W ciągu ostatnich 3 dni zmarły na śmierć 164 osoby w obrębie stanu Nowy Jork.

poziomie wyższym prawie o 10 proc. od przeciętnej 1934 r.

Objazdowe kino szkolne. Ministerstwo Oświaty zezwoliło na zorganizowanie pierwszego objazdowego kinematografu szkolnego. Kinematograf ten wyświetlać będzie filmy o charakterze naukowym, jak: obrazy przyrodnicze, sportowe itp.

Gumowe podłogi. Opatentowany został ciekawy wynalazek w budownictwie mieszkań i budynków biurowych. Wynalazek ten polega na zastosowaniu specjalnie spreparowanej gumy do pokrywania podłóg. Gumowe podłogi ułatwiają utrzymanie czystości i tłumią dźwięk. Poza tym stanowią one będąc ważny czynnik bezpieczeństwa ogniowego. W dwóch domach spółdzielczych za stosowano po raz pierwszy podłogi gumowe w lokalach kuchennych.

Wytworne stroje nie obowiązują. Jedne z poważnych trosk pań, wybierającej się na Redutę Dancing artystów i dziennikarzy w „Pelonj” jest strój: każda pani chciałaby wyglądać najokazalej, nie chciałaby czuć się źle w sukni niebalowej. Dlatego śpieszymy z wyjaśnieniem, że na Reducie Dancingu stroje balowe nie są obowiązujące: strój wieczorowy, kostjum Redutowy, maseczka...

Elegancja nie kryje się w balowej, kosztownej sukni, Pani sama swą osobą zdobi zabawę — oto zasada, której hołdują gospodarze „Reduty”.

A ponieważ wejście na salę jest stosowane według zaproszeń — gwarancja przeto dobrowolnego towarzystwa istnieje w pełni. A gwarancją dobrej zabawy i powodzenia „Reduty” jest wielkie zainteresowanie Częstochowy. Bezsprzecznie będzie to najbardziej udana impreza obecnego sezonu karnawalowego.

Bal bez balu. Nie mogąc urządzić w bieżącym roku Reprezentacyjnego

Dr. med.

BIELSKI JERZY

POWRÓCIŁ

ULICA JASNOGÓRSKA Nr. 59. —

Balu Morskiego spowodu trwającej żałoby po śmierci Wodza Narodu, Liga Morska i Kolonja Obwód w Częstochowie postanowiła rozesać wszystkim swoim członkom i sympatykom zaproszenia na Bal Morski bez balu, prosząc o składanie dobrowolnych datków (zamiast biletów wstępu) na cele L. M. i K.

Przeznaczone na ten cel ofiary można wpłacać: do sekretariatu L.M.K. przy ul. N. P. Marji Mr. 42, do P.K.O. na konto Nr. 411.784 lub do rąk upoważnionych inkasentów.

Nadeszły już ofiary następujące osoby: p. M. Terpiłowska, p. rejent Karolczyk z Kłobucka, p. dyr. A. Sigman, dyr. St. Sigman, p. dyr. Steinhagen z Myszkowa i p. B. Mandat.

Dziękując uprzejmie wymienionym ofiarodawcom za wpłacone przez nich kwoty, L.M.K. zwraca się jednocześnie z gorącym apelem do szerszego ogółu obywateli o składanie datków na cele morskie.

5 lutego dancing Związku Rezerwistów. Jak już donosiliśmy, powiatowy zarząd Związku Rezerwistów i Rodzina Rezerwistów w środę 5 lutego urządzają dancing — czarną kawę w salonach reprezentacyjnej kawiarni „Europa”.

Organizatorzy zabawy przygotowali bardzo starannie obmyślony bogaty program atrakcyj.

Cały dochód z zabawy przeznaczony został na cele kulturalno-oświatowe pomyślnie rozwijającego się Związku Rezerwistów. To też należy się spodziewać, że sympatyczny cel zabawy i perspektywa przyjemnego spędzenia wieczoru ściąganie tego dnia de „Europie” liczne zastępy doborowej publiczności.

Choroby zakaźne i zgony. Miejski Wydział Zdrowia zanotował w ub. tygodniu 17 wypadków zasłabnięć na choroby zakaźne, w tem: na dur brzuszny — 2, płonicę — 1, błonicę — 1, odrę — 7, różę — 3, krztusiec — 1 i jaglicę — 2.

Poza tym zmarła jedna osoba na zakażenie połogowe, zanotowane w poprzednim okresie.

W tymże okresie zmarło w naszym mieście 19 chrześcijan: 8 chłopców, 4 dziewcząt, 2 mężczyzn i 5 kobiet, oraz 2 żydów: 1 mężczyzna i 1 kobieta.

Za kradzież z wagonu kolejowego. W dniu 6 września 1935 r. 23-letni Władysław Lesiak i 15-letni Czesław Suszek skradli z wagonu kolejowego na stacji Stradom 30 sztuk desek. Sąd Grodzki Lesiaka skazał za to na 6 miesięcy więzienia, Suszka zaś na umieszczenie w domu poprawczym.

Obu skazanym wyrok ten nie poszedł w smak. Odwołali się więc oni do Sądu Okręgowego, który wyrok Sądu I instancji zatwierdził i odmówił zastosowania amnestji, wychodząc z tego założenia, że Lesiak był już wielokrotnie karany, drugi zaś oskarżony nie okazuje żadnej poprawy.

Kino „EDEN” Aleja 12

W środę 29, czwartek 30 i w piątek 31 stycznia odbędzie się tylko 6 zamkniętych przedstawień naszego epokowego filmu, wyprodukowanego kosztem wielu milionów dolarów według nieśmiertelnego Szekspira — **SEN NOCY LETNIEJ**

Reżyserji MAXA REINHARDA

lustrowanego wspaniałą muzyką —

Felixa Mendelssohna

Układ taneczny i balety: B. Niżyńska

Tańce solowe: Nina Theillade

Dzielo Maxa Reinhardta — jest

koroną wszystkiego co dotąd stworzyła kinematografia.

— Szczegóły w afiszach. —

Szczęście Cię nie zawiedzie,
gdy kupisz los w znanej
KOLEKTURZE

J. WEKSLER,
CZĘSTOCHOWA,
Aleja 6 — tel. Nr. 11-55.

gdzie ostatnio padły następujące większe wygrane:

na Nr. 40875 — zł. 1.000.000.—
„ „ 116491 — „ 20.000.—
„ „ 69661 — „ 15.000.—
„ „ 68620 — „ 15.000.—
„ „ 116472 — „ 10.000.—
„ „ 147357 — „ 10.000.—
„ „ 148532 — „ 10.000.—

Prócz tego padły w IV-iej klasie 34 loterii 2 większe wygrane, a mianowicie:

na nr. 167420 — zł. 30.000.—
„ „ 165757 — „ 10.000.—

jak również wiele in. wygranych

Losy I klasy już są do nabycia!

Nabożeństwo w nowej synagodze. W sobotę 1 lutego o godz. 11-ej rano w nowej synagodze przy ul. Wilso- na odbędzie się uroczyste nabożeństwo z okazji imienin P. Prezydenta Rzeczy- spolitej prf. Ignacego Mościckiego. Kazanie wygłosi rabin dr. Hirsberg. Spiewy synagogalne wykona w asyście chóru nadkantor Finkelstein.

Z Miejsk. Teatru Kameralnego. Dziś w środę o godz. 20-ej znakomita komedia B. Connersa „Roxy”.

Wieczór dyskusyjny. Zarząd Zw. Księgowych komunikuje, iż w środę dn. 29 bm. odbędzie się w lokalu Związku — Piłsudskiego 11 (Klub Lingwistów) wieczór dyskusyjny n. t. „Zamknięcie ksiąg w świetle przepisów prawnych oraz najnowsze dekrety w sprawach zmian w ordynacji podatkowej, podatku od obrotów i opłat stemplowych”.

Ze względu na ważność i aktualność tematów obecność wszystkich członków obowiązkowa.

Wstęp dozwolony również dla nie- członków.

Uczeń pod kołami samochodu. Wczoraj o godz. 11 ej rano 16 letni Jakób Goldach, uczeń jednej z miejsco- wych szkół, zamieszkały przy ul. Stary Rynek Nr. 11, przejeżdżając na rowerze przez Nowy Rynek, został nejachany przez samochód osobowy, opatrzoney zna- kiem rejestracyjnym województwa kieleckiego.

Skutkiem zderzenia rower uległ do- szczerzemu niemal zniszczeniu, sam zaś niefortunny rowerzysta, który jechał nie- przepisową stroną ulicy, doznał stosun- kowo lekkich obrażeń ciała.

Zamach samobójczy w bramie domu. 26 letnia Janina Łuszczynska przed niedawnym czasem została zwol- niona z pracy w jednej z miejscowych fabryk i znalazłszy się prawdopodobnie w bardzo ciężkiej sytuacji, uciekła się do klasycznego środka wszystkich znie- chęconych do życia.

Wczoraj o godz. 11-ej rano Łuszczyn- ska weszła do bramy domu przy ulicy Piłsudskiego 31 i tam niespostrzeżenie wychyliła całą fiaskę esencji octo- wej, poczem spadła na schodkach i za- częła spokojnie czekać śmierci.

Przechodnie jednak zauważyli wijącą się w boleściach kobietę i zaalarmowa- li pogotowie Ubezpieczalni Społecznej, któ- re przewiozło denatkę do szpitala Ubez- pieczalni.

Niedoszła samobójczyni po udzieleniu jej pierwszej pomocy została pozostaw- iona na kuracji w szpitalu. Stan jej nie budzi obaw.

INSPEKTOWE OKNA, NARTY

w pierwszorzędnym gatunku i wykonaniu oraz drzewo budowlane, stolarskie i heblo- wane pocięte po najniższych cenach tartak

BRACIA FAKTOR

Narutowicza 83, telefon Nr. 24 14.

OBWIESZCZENIE.

Pisarz Hipoteczny Sekcji II-ej przy Są- dzie Grodzkim w Częstochowie obwiesz- cza, że otwarte zostały postępowania spad- kowe po zmarłych:

1) ANTONINIE KUBCZYŃSKIEJ ve- KUPCZYŃSKIEJ — właścicielce nieruchomości w mieście Czę- stochowie położonej, oznaczonej N hipote- cznym 864-II, dawniej 2092 rep. hip.

2) JANINIE-MARJANNIE BENDUCH — właścicielce nieruchomości w mieście Czę- stochowie położonej, oznaczonej N hipot. 722-II, dawniej 1898 rep. hipot.

3) FELIKSIE LESZCZYŃSKIEJ — wia- ścicielce podzielnej połowy nieruchomości w mieście Częstochowie położonej, ozna- czonej N hipotecznym 1424-II, dawniej 2008 rep. hipot.

Termin zamknięcia tych postępowań spadkowych wyznaczony został na dzień 12 sierpnia 1936 r. i w tym terminie osoby zainteresowane winny się stawić w Wydzia- le Hipotecznym Sekcji II-ej w Częstochowie dla zgłoszenia swych praw pod skutkami prekluzji.

m. Częstochowa, dnia 27 stycznia 1936 roku
Pisarz Hipoteczny.

Sprawozdanie ze zbiórki na rzecz więźniów.

Z urzędzonej w dniach od 20 grud- dnia 1935 r. do 20 stycznia 1936 r. zbiórki dla więźniów wpłynęło 394 zł. 20 gr. (trzysta dziewięćdziesiąt cztery zł. 20 gr.) i 23 pary obuwia, 5 komple- tnych ubrań, 9 sztuk poszczególnych czę- ści ubrania, 46 sztuk bielizny, 38 sztuk czapek i kapeluszy, 1 para getr i 1 szel- ki. Wszystkie przedmioty, zebrane w na- turze, rozdzielono między 46 osób, zwolnionych z więzienia.

Z pieniędzy wydano do dnia 28 go stycznia 1936 r. łącznie 283 zł. 61 gr. (dwieście osiemdziesiąt trzy zł. 61 gr.), a mianowicie: zakupiono żywności za 119 zł. 45 gr., na zapomogi w gotówce — 62 zł. 20 gr., zakupiono skór na ze- łówki i ubrań za 21 zł. 70 gr., biletów kolejowych za 52 zł. 70 gr., wydano na inną pomoc (lekarstwa, bilety autobuso- we, meldunki itp.) — 27 zł. 56 gr. Po-

została sumę 110 zł. 59 gr. przeznacza- my na taki sam rodzaj pomocy zwal- nianym więźniom, którzy codziennie się o nią zgłaszają.

Tak dobry wynik zbiórki dało się o- siągnąć dzięki zrozumieniu przez ofia- rodawców zadania Patronatu, nieszcze- dzeniu przez p. p. Białoszewą Władysławę, Bujakowską Stefanję, Grabowską Kazimierę, Jastrzębską Stefanję, Lipiń- ską Esterę, Jędrzejczykówną Sabinę, Mar- kowiczową Reginę i Mielczarką Józefę bezinteresownych i ofiarnych wysiłków przy zbieraniu ofiar, wydatnem poparciu zbiórki przez Redakcję „Gońca Często- chowskiego” i „Słowa Częstochowskie- go”, za co składamy wszystkim wymie- nionym najgorętsze podziękowanie.

Zarząd Patronatu
Tow. Opieki nad Więźniami.

Doroczna zabawa „TOZ-u”. Jak nam donoszą, doroczna zabawa „TOO-u” stanowiąca zazwyczaj jedną z najpopu- larniejszych imprez w okresie karnawału, odbędzie się w dniu 7 marca.

2 lata więzienia za szereg kra- dzieży. 28-letni Adam Opala w ciągu stosunkowo krótkiego okresu czasu pe- pełnił szereg kradzieży. Przeważnie kradł on artykuły spożywcze. Np. w marcu 1934 r. skradł on kilkadziesiąt bułek, w kilka tygodni później zekradł się do pewnej piwnicy i skradł słoninę, potem zaś kury, cielę itd.

W dniu wczorajszym sąd grodzki o- głosił łączny wyrok w sprawie Opali. Niepoprawny złodziej łącznie za wszyst- kie swoje sprawy skazany został na 2 więzienia.

Zuchwała kradzież. W dniu 1 maja 1935 r., w jasny biały dzień, Aron Windman, mieszkaniec Kiedrzyń (gm. Grabówka) skradł w Mykanowie krowę na szkodę Antoniego Rembisia. Sąd grodzki za kradzież tę skazał go na 8 miesięcy więzienia. Oo wyroku tego ska- zany odwołał się do sądu okręgowego. Wczoraj apelację Windmana rozpozna- wał w trybie jednoosobowym sędzia Na- konieczny, oskarżał wiceprokurator Hau- sbrand.

Sąd okręgowy wyrok sądu I instancji zatwierdził i nie zastanowił do oskarżo- nego amnestji ze względu na to, że Windman był już poprzednio karany i że ostatnia jego kradzież, popełniona w biały dzień, miała charakter szczególnie zuchwały.

Ofiara. Zamiast kwiatów na grób b.p. Salomona Daumana ofiarę w kwoc- cie zł. 50 na szpital na Zawodziu złoży- ło Zjednoczenie Gorzelni Przemysłowych „Przemgor”, która wpłynęła już do kasy szpitala.

Za niezameldowanie o nieszczę- śliwym wypadku będzie płać do- żywotną rentę. Latem 1930 r. w młynie „Wały”, we Włoszczowie, nale- żącym do Romana Patorskiego, zdarzył się nieszczęśliwy wypadek, którego o- fiarą padł robotnik Stanisław Jędras.

W pewny momencie będący w bie- gu walec młyński zmiążdżył Jędraso- wi 3 palce u prawej ręki. Nieszczęśli- wy robotnik w jednej chwili stał się prawie niezdolnym do pracy inwalidą. Komisja lekarska stwierdziła, że utra- cił on 75 proc. zdolności do pracy.

Jędras wprawdzie był ubezpieczony w Zakładzie Ubezpieczeń od Nieszczę- śliwych Wypadków we Lwowie, lecz właściciel młyna, jak się to potem oka- zało, we właściwym terminie nie za- meldował o wypadku i Zakład Ubez- pieczeń wskutek tego oddalił preten- sje poszkodowanego, który naturalną rzeczą kolejną wystąpił o przyznanie mu renty inwalidzkiej.

Spotkawszy się z odmową ze stro- ny zakładu, pozbawiony środków do życia i zdolności dalszego zarobkowa- nia robotnik zaskarżył swego byłego pracodawcę.

Sprawa ta w dniu wczorajszym zna- laza się na wokandzie wydziału cywil- nego sądu okręgowego. Rozpoznawał ją sędzia okręgowy Cwiakowski, proto- kuł posiedzenia prowadził apl. sądowy Goldwasser, w imieniu poszkodowane- go powództwo popierał mec. Pohorille. Rzecznik powództwa, wychodząc z tego założenia, że właściciel młyna po- winien ponieść konsekwencje niez-

meldowania o wypadku we właści- wym czasie, prosił o zasądzenie na rzecz poszkodowanego dożywotniej ren- ty w wysokości 150 zł. miesięcznie.

Należy nadmienić, że Jędras pobie- rał 40 zł. miesięcznie i znajdował się na pełnym utrzymaniu u swego praco- dawcy. Sąd w ostatecznym wyniku zasądził od Patorskiego na rzecz po- szkodowanego jednorazową odprawę kwocie 2 200 zł. oraz dożywotnią ren- tę w wysokości 24 zł. miesięcznie.

Rok więzienia za kradzież z włamaniem. W dniu 29 października ub. roku, zamieszkała przy ulicy Rynek Wieluński 24, B. Eksteinowa padła o- fiarą zuchwałej kradzieży.

Do mieszkania p. E. zapomocą wła- mania dostali się złodzieje i korzystając z chwilowej nieobecności domowników, skradli radjoaparat, złoty zegarek, bie- liznę i inne przedmioty, ogólnej wartoś- ci około 2 tys. zł.

Policji udało się wykryć sprawców kradzieży i odebrać im lwią część łupu. Sprawcami zuchwałej kradzieży z wła- maniem okazali się 23-letni Roman Szu- ster i 17-letni Józef Stochel.

W dniu wczorajszym obaj oni sta- nęli przed Sądem Okręgowym, który pierwszego z nich skazał na 1 rok wię- zienia, drugiego zaś na 8 miesięcy wię- zienia, przyczem Stochelowi na mocy amnestji połowa kary została darowana.

Wiadro. P. Weronice Radzik (ul. św. Rocha nr. 8) skradziono z podwórza wiadro wart. 4 zł. 50 gr. Jak ustalono, kradzieży dokonał Władysław Ligenza (ul. św. Rocha nr. 11), od którego skra- dzione wiadro odebrano.

Czyja portmonetka. W dniu 26 XII 35 r. na korytarzu dworca kolejowego w Lublińcu znaleziona została mała por- tmonetka z zawartością gotówki—pre- szło 60 zł. Zainteresowani zgłoszą się po informacje w tut. wydz. śledczym.

Skradli kozę. P. Franciszce Kachel (ul. Cłopickiego 290) skradziono w no- cy z chlewa kozę wart. 30 zł.

Triumfalny pochód „Anny Kare- niny” w Ameryce. „Trzeba specjalne go słownika określić i superlatywów, aby powiedzieć o filmie „Anna Kare- nina” to, co się czuje po obejrzeniu tego zdumiewającego i głęboko wzru- szającego obrazu”.

Oto mocne i jakże prawdziwe sło- wa recenzenta, który nadaje ton kryty- ce w całej prasie amerykańskiej.

Jest to głos wysoce znamienny cho- ciąż nie będący niespodzianką. „Anna Karenina” cieszy się w całej Ameryce rekordem powodzenia. Obecnie film ten wyświetlany jest jednocześnie w 100 kinach w różnych miastach.

Garbo jest w tym filmie wielka, wspaniała, niż dytychczas, bardziej fascynująca. I dlatego „Anna Kareni- na” nazwana została filmem „Super Garbo”. Oznacza to, Garbo została po- bita przez... samą siebie...

Wielki triumf filmu stał się również udziałem znakomitego partnera Garbo — Fredrica Marcha.

March stworzył kapitalną postać płomiennego szalonego kochanka o cie- kawej, oryginalnej urodzie.

Czyż można się dziwić, że Ameryka jest zachwycona „Anną Kareniną”?

W filmie tym gra najwspanialszy zespół artystów, jaki można skomple- tować obecnie w kinematografii.

Lekarz-Dentysta

Michał Grejniec

w Częstochowie

mieszka obecnie — II ALEJA Nr. 24
róg Kościuszki, gdzie cuk. „Roma”.
Przyjmuje codziennie od 10-2 i od 4-8 w
W niedzielę i święta od 10-2 p.p.

RZECZY CIEKAWY

Gdyby nie znaczki pocztowe — państwo nie istniałoby.

Jedną z najstarszych republik świata jest republika San Marino, założona w 6 w. Od chwili powstania państewko to nigdy nie utraciło swej niepodległości. Obejmuje ono 59 km. kwadratowych powierzchni i liczy 12 tys. mieszkańców. Rządy sprawują regenci, wybierani co 6 miesięcy. Obecnie republika wydaje no- we znaczki pocztowe na pamiątkę włoskiego męża stanu Delfico, który był jej historykiem a zmarł przed stu laty. Wy- dawanie znaczków pocztowych jest jed- na zresztą z trzech źródeł dochodu re- publiki, prócz kamieniarstwa i produkcji wina.

Mąż prosi sąd

o ukrócenie gadatliwości żony.

Jedną w swoim rodzaju skargę po- dał do miejscowego sądu motornicz- y tramwajowy z Los Angeles Robert Clark. W skardze swojej Clark domaga się, aby sąd wpłynął na jego żonę i zabronił jej mówić tyle, co obecnie, twierdząc, że przez gadatliwość żony jest dopro- wadzony do kompletnego wyczerpania nerwowego. Wyczerpanie to Clark uważa za groźne ze względu na bezpieczeń- stwo publiczne, ponieważ jako motorni- czy, straciwszy panowanie nad nerwami przy prowadzeniu tramwaju może wywo- łać nieobliczalną w skutkach katastrofę. Skarga Clarka stała się w Los Angeles głośną. Wszyscy oczekują z zaintereso- waniem, jak na nią odpowie sąd.

Niezwykły proces

o zasypanie rzeczki.

W czasie budowy kolei Herby — Gdynia, przechodzącej częściowo przez województwo łódzkie, zasypano kilka rzeczek, co spowodowało straty kilku właścicieli łąk.

Dwaj właściciele dóbr w wojewódz- twie: hr. Poniński i parafja kościoła w Mikołajewie wystąpili przeciwko Tow. polsko - francuskiemu, prowadzącemu budowę tej kolei, dowagając się od- szkodowania z tytułu poniesionych strat w sumie 500.000 zł.

Sprawa rozpatrywana była przez sąd i obie strony doszły do porozumie- nia, gdyż właściciele dóbr uzyskali od- szkodowanie w wysokości 200 000 zł.

Gwałt Kowieńskich tyranów.

Jedne pismo polskie codzienne w Litwie „Dzień Polski”, zmuszone zo- stało do zamieszczenia na podstawie nowej ustawy prasowej komunikatu politycznego, zawierającego szereg at- ków na Polskę.

Artykuł ten jest wyraźnym naigry- waniem się z istotnych warunków ży- cia polskiego w Litwie. Zawiera on m. in. następujący ustęp:

„Polska mniejszość w Litwie ko- rzysta(?) narówni z innymi ze wszel- kich praw i swobód, zagwarantowanych naszymi ustawami oraz umowami mię- dzynarodowymi, które lojalnie wypeł- niamy”.

Oczywiście, że w tym komunikacie co słowo — to kłamstwo.

Zmuszenie pisma polskiego w Litwie do drukowania podobnych komunika- tów, jest już naprawdę niesłychanie cynicznym naigrywaniem się z ludno- ści polskiej i gwałtem na sumieniu pol- skiem.

Dr. PAWEŁ BRONIATOWSKI

Choroby skórne i weneryczne

przyjmuje od 8 do 12 r. i od 4 do 8 w.

Panie od godz. 12 do 1.

ul. N. P. Marja 21, I piętro, tel. 18-94.

Izba rzemieślnicza o nowym podatku od sztydów. Izba rzemieślnicza wystąpiła do M. S. Wewn. z szeregiem wniosków w sprawie złagodzenia przepisów projektu nowego statutu podatku od reklam i sztydów w odniesieniu do rzemieślni.

Izba podkreśla, że napisy informacyjne nie powinny być opodatkowane, gdyż w myśl art. 33 prawa przemysłowego wykonywujący przemysł obowiązany jest oznaczyć nazwę i adres przedsiębiorstwa.

Izba podkreśla też, że również umieszczanie w oknach plakatów reklamowych nie powinno być opodatkowane, gdyż umieszczanie w oknach tylko wyrobów nie jest dostateczne.

Izba kwestionuje również opodatkowywanie szafek, nieprzekraczających powierzchni 1 m. kw., gdzie zastępują one rzemieślnikom, których pracownie znajdują się w podwórzach lub na piętrze, okna wystawowe.

Surowe kary grożą autorom anonimów. Główny komendant P. P. gen. Zamorski wydał okólnik w sprawie anonimów częstokroć niezasadnie nadsyłanych na funkcjonariuszy P.P. Anonimy w wypadku stwierdzenia, że są bezpodstawne, kierowane będą do prokuratora dla wszczęcia dochodzenia mającego na celu ujawnienie autora. Anonimy podawane będą ekspertyzie grafologicznej, a autorom grożą surowe kary.

Utworzenia 800 etatów domaga się nauczyciele. Związki nauczycieli szkół powszechnych wobec gorącej dyskusji, jaka wynikła w sprawie oszczędności w szkolnictwie na tle rozpatrywania budżetów oświatowych w ciałach ustawodawczych, opracowały memoriał do Rządu w sprawie potrzeb szkół powszechnych.

W memoriale tym przytoczone są dane statystyczne, z których wynika, iż przy stale wzrastającej liczbie dzieci w wieku szkolnym, koniecznym jest utworzenie w najbliższym roku 8000 etatów dla nauczycieli szkół powszechnych.

Związek Izb Przemysłowo-Handlowych wypowiedział się za skreśleniem fotografowania z listy rzemiosł. Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu zwróciła się do Związku Izb w sprawie uznania wykonywania przez składy przyborów fotograficznych prac fotochemicznych za przygotowaną czynność handlową, nie wchodzącą w zakres rzemiosła fotograficznego. Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu zgłosiła w związku z tym wniosek, aby fotografowanie w ogóle zostało skreślone z listy rzemiosł. Związek Izb, rozpatrzywszy tę sprawę, wypowiedział opinię, że wniosek uznania fotografowania za przemysł wolny uważa za słuszny. Za wnioskiem tym przemawia ogromny postęp techniczny w tym zawodzie, co powoduje, że opanowanie strony technicznej fotografowania nie jest dziś już rzeczą trudną i okres lat 6-ciu, przeznaczony na naukę tego zawodu, jest stanowczo zadługi. Wniosek Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu wraz z opinią Związku Izb zostanie przesłany do Min. Przemysłu i Handlu.

ZDROWIE I HYGIENA.

Kto dłużej żyje: chudzi czy tłuści?

Kiedy mówimy cieni i gruby, to przychodzą nam na myśl bohaterowie Cervantes'a — Don Kiszot z la Manczy i jego giermek Sancho Panza. Wysoki, kościsty, chudy, wstrzemięzliwy w jedzeniu — i idealista — gotowy walczyć z całym światem w imię sprawiedliwości, w obronie uciśnionych lub ku sławie damy swego serca — Don Kiszot. Sancho Panza — mały, gruby, materialista w każdym celu, obżartus i pijak, lubi się wesole zabawić w gronie podobnych do siebie nicponiów. Don Kiszot i Sancho stanowią dwa typy, odrębne zarówno pod względem fizycznym, jak i duchowym.

Gdybyśmy sobie zadali trud dokładnego zbadania dwóch ludzi, z których jeden odpowiadałby typowi Don Kiszota, a drugi Sancho Panzy, znaleźlibyśmy — o czym się poniżej przekonamy — podstawy fizyczne do ugruntowania się

Ulgi dla nowowzniesionych budowli.

Budynki nowowzniesione, jak również części nadbudowane lub dobudowane do starych istniejących budynków, korzystają z 15-letniego zwolnienia od podatku od nieruchomości na podstawie trzech odmiennych praw. Pierwszym była ustawa z 1922 r., drugim rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 1930 r. i wreszcie ustawa z 1933 r. Przy przyznawaniu zwolnień przez urzędy skarbowe wyłoniły się poważne trudności, szczególnie co do terminu składania podań. Wątpliwości w tej sprawie wyjaśniło obecnie Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 16 stycznia 1936 r., ogłoszonym w nr. 2 Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu z 1936 r. W myśl tych wyjaśnień budynkom nowowzniesionym, częściom dobudowanym lub nadbudowanym po dniu 1 stycznia 1922 r., których użytkowanie rozpoczęło przed dniem 16 września 1930 r., piętnastoletnie zwolnienie przyznawane jest bez składania specjalnych podań, a tylko po przedstawieniu zaświadczenia zarządu miejskiego lub zarządu gminy. W zaświadczeniu powinna być wymieniona data rozpoczęcia użytkowania i data ukończenia budowy. Jeżeli Urząd Skarbowy wymierzył podatek od tych budynków, to wymiar będzie uchylony, po wniesieniu odwołania, przyczem w wypadku niezłożenia odwołania w przepisany termin, opóźnienie może być darowane przez dyrektora Izby Skarbowej.

Budynkom nowowzniesionym, częściom nadbudowanym lub dobudowanym, których użytkowanie, chociażby nawet częściowe, nastąpiło po dniu 16 września 1930 r., a przed dniem 1-ym

tych dwóch krańcowo różniących się typów psychicznych. Inaczej mówiąc, charakter i psychika człowieka w znacznej mierze zależy od jego budowy i właściwości fizycznych.

U osób wysmukłych klatka piersiowa jest dłuższa dominuje nad dolną połową tułowia. Osoby korpulentne mają zazwyczaj klatkę piersiową krótką i słabiej rozwiniętą w porównaniu do brzucha. Duży brzuch osób tłustych jest szpetny i z punktu widzenia estetyki ciała ludzkiego, ale daje pewną korzyść swemu właścicielowi. Silna powłoka brzuszna chroni przedewszystkiem przed zwiśnięciem, opadaniem trzew w jamie brzusznej. Żołądek utrzymuje się w miejscu, przebiega poprzecznie i nie jest rozciągnięty. Trawi dobrze. Tłuszcioch jest gruby, bo je dużo i dobrze, zaś jeść może i lubi, ponieważ jest tłusty, ponieważ żołądek jego jest mały, ale sprawny, umiejscowiony prawidłowo. Ponieważ on dobrze trawi, ponieważ jedzenie sprawia mu dużą przyjemność i nie podlega za sobą przykrych następstw — tłuszcioch jest zawsze zadowolony, pogodny, towarzyski i lubi zasiadać do stołu w towarzystwie sobie podobnych.

U Don Kiszota żołądek jest wydłużony, obwisły, rozciągnięty, jak worek i następstw tego źle trawi. Pokarm w takim żołądku zalega. Zwiótczenie ścianek żołądka z biegiem czasu pogarsza jego sprawność. Po spożyciu posiłku zjawia się przykre uczucie pełności, jedzenie nie sprawia zadowolenia. Odbijanie zabija apetyt. Rozwija się hypochondria. W miejsce radości życia przychodzi depresja i zanik instynktu towarzyskiego. Człowiek cierpiący na żołądek, jest kłopotliwym towarzyszem. Może dlatego z takich typów rekrutują się satyrycy, oszczercy, asceci.

Jednakże i grubas ma swoje zmartwienie, aczkolwiek trawienie ma dobre i humoru mu nie brak, wysoko wysklepiona przepona brzuszna upośledza oddychanie — płuca jego mają za mało miejsca — powstaje skłonność do za stoju w krążeniu, rozwija się duszność. Prócz tego osoby otyłe mają skłonność do sklerozy, do ataku apoplektycznego, do artrytyzmu, cukrzycy. Choroby te skracają im życie.

Człowiek wysoki, chudy w związku z długą, zazwyczaj wąską klatką piersiową, narażony znów jest na gruźlicę. Duże płuca w dużej klatce piersiowej przez wietrzają się gorzej i dlatego w wierzchołkach najłatwiej usadowić się mogą zarazki gruźlicy. Jednakże na starość chudeusze, jeżeli tylko ominęli szczęśli-

kwietnia 1933 r., urzędy skarbowe przyznają 15-letnie zwolnienie po złożeniu podania bez względu na czas jego złożenia. Do podania należy dołączyć zezwolenie na budowę, zatwierdzony plan budowy i zaświadczenie zarządu miejskiego lub zarządu gminy. W zaświadczeniu tem powinno być stwierdzone, że budynek jest nowowzniesiony, lub że część jego i jaka jest dobudowana lub nadbudowana oraz data, od której nastąpiło chociażby częściowe użytkowanie. Właściciele nowych parterowych budynków w wsiach nie potrzebują przedstawiać zatwierzonego planu budowy i zezwolenia na użytkowanie budynku.

Natomiast właściciele budynków nowowzniesionych, części nadbudowanych i dobudowanych, których użytkowanie nastąpiło po dniu 1 kwietnia 1933 r. winni złożyć podanie w ciągu 60 dni po rozpoczęciu użytkowania, i dołączyć wymienione poprzednio dokumenty. Podania wniesione do końca 1934 r. uważane są za wniesione w terminie.

Jeżeli właściciele ci złożą podania po upływie tego terminu, to urzędy skarbowe dokonają wymiaru podatku od nieruchomości za czas od rozpoczęcia użytkowania do następnego kwartału po wniesieniu podania.

Piętnastoletni okres zwolnienia oblicza się od daty rozpoczęcia chociażby częściowego użytkowania nowowzniesionego budynku, części dobudowanej lub nadbudowanej.

Zaznaczyć jeszcze należy, że podania o zwolnienie od podatku od nieruchomości powinny być wnoszone niezależnie od podań o zwolnienie od podatku dochodowego.

wie w młodym wieku niebezpieczeństwa gruźlicy, daleko lepiej się czują od tęgich i lepiej znoszą brzemień krzyżaków — są czerstwi i mają więcej szans na osiągnięcie wieku Matuzalema biblijnego.

Z KRAJU.

Handel kawałkami trumny Marszałka J. Piłsudskiego w Krakowie.

W sprzedaży wśród „amatorów” w Krakowie od dłuższego czasu ukazywały się kawałki desek pochodzące rzekomo ze srebrnej trumny, w której przez pewien czas spoczywała na Wawelu zwłoki Marszałka Piłsudskiego.

W związku z tem ukazał się komunikat donoszący, że srebrna trumna znajduje się w gmachu DOK. V, a 25 b. m. w godzinach rannych odbyło się komisyjne spalanie drewnianych części tej trumny na Kopcu Piłsudskiego.

Polski sterowiec.

Polska flota powietrzna wzbogacić się ma w najbliższym czasie o sterowiec. Będzie to sterowiec polskiej konstrukcji całkowicie wykonany w kraju.

Przygotowania do budowy tego sterowca są w toku. Będzie on służył propagandzie aeronautyki i komunikacji stanowiąc własność LOPP.

W sferach lotniczych myślą już o wyszkoleniu kilku cywilnych pilotów sterowcowych.

Umysłowo chorą więziono w chlewie.

Oszalała z miłości.

Do władz wpłynęło doniesienie w sprawie skandalicznego wypadku, terenem którego jest Jabłonna Legionowa pod Warszawą.

W Legionowie mieszka zamożna rodzina Bartmanów, którzy mają 22-letnią córkę Reginę. Młoda dziewczyna na tle przeżyć z narzeczonym popadła w obłęd i lekarze nie rokowali wyzdrowienia. Rodzice wpadli na pomysł oddania córki na leczenie, w rzeczywistości zaś umieścili ją u niejakiej Franciszki Potowskiej.

Leczenie to polegało jednakże na tem, że umysłowo chorą trzymano w chlewie razem ze świniami. Skandaliczne traktowanie umysłowo chorej wywołało oburzenie okolicznych mieszkańców, którzy zawiadomili o tem policję.

„Składajcie ofiary na Naczelny Komitet Uczenia Pamięci Marszałka J. Piłsudskiego konto P.K.O. 1313”.

Zagadkowa kradzież wielkiego skarbu.

Władze śledcze w Warszawie wszczęły dochodzenie w tajemniczej kradzieży „skarbu”.

Przed kilku miesiącami przebywał na kuracji w lecznicy „Omega” profesor politechniki ś. p. Czopowski, który poddany był operacji, niestety z niepożądanym wynikiem i po pewnym czasie zmarł. Wiadomem było, że ś. p. prof. Czopowski posiadał skarby w złocie.

Miał on mianowicie kilkanaście tysięcy złotych 10 rublowek i kilka tysięcy złotych monet 20-dolarowych, przechowywanych w safesie w PKO.

Najbliższa spadkobierczyni prof. Czopowskiego mieszka stale w Leningradzie. Otrzymała wiadomość o śmierci profesora, upoważniła ona córkę swoją zamieszkałą w Wilnie do odebrania odziedziczonego skarbu.

Kiedy otworzono safes w PKO. okazało się, że złoto zginęło bez śladu. — O sprawie powiadomiono władze śledcze i dochodzenie ustaliło, że na kilka dni przed śmiercią ś. p. prof. Czopowski wezwał do siebie pewnego krewnego, sędziego grodzkiego i odezwał się doń w te słowa:

„Nie wiem czy długo jeszcze pożyję, przynieś mi moje skarby, niech je jeszcze obejrzę”...

Ów krewny sędzia na podstawie pełnomocnictwa udał się do PKO., zabrał złoto do dużej walizki i przewiózł do lecznicy, gdzie ją ustawiono w pokoju umierającego.

Co się następnie stało ze złotem po śmierci prof. Czopowskiego nikt nie wie. Waliza wypełniona złotem zniknęła w tajemniczy sposób.

Przewodzone obecnie dochodzenie zmierza do ustalenia sprawcy kradzieży i do odnalezienia skradzionego skarbu.

Olbrzymia afra fałszerstwa czeków.

„Sztab główny” fałszerzy działał z Warszawy na cały świat.

Niedawno donosiliśmy o wykryciu przez warszawską policję olbrzymiej międzynarodowej afry fałszerstwa czeków, wystawianych na banki amerykańskie, angielskie, francuskie i rumuńskie.

„Laboratorium”, czyli techniczne wykonanie znajdowało się w Rumunji, a w Warszawie „sztab główny” fałszerzy, którzy stąd wydawali dyspozycje i rozsyłali sfałszowane чеки na cały świat.

Po wykryciu afry afry aresztowano — jak donosiliśmy — jednego z członków bandy, Hasselnusa w chwili, kiedy podejmował na poczcie głównej w Warszawie na sfałszowany czek 20 tysięcy dolarów, nadesłanych mu z zagranicy.

Wraz z Hasselnusem został wówczas aresztowany jego „osobliwy sekretarz” Emil Halpern.

W wyniku dalszego śledztwa aresztowano obecnie w porcie Liverpoolu dalszych czterech członków tej bandy, obywateli różnych krajów: Kazimierza Kaufmana, Iwana Kristeina, Zygryda Saragę i Oskara Kisteina.

Jak się okazało aresztowanie nastąpiło w chwili, kiedy oszuści ładowali na wynajęty statek olbrzymi transport manufaktury zakupionej na wywóz do Afryki wschodniej. Towar ten został zakupiony za 800 tysięcy franków, które oszuści podjęli za fałszywymi czekami. 500 tysięcy franków podjęli za fałszywym czekiem w banku Societe Generale w Paryżu, a 300 tysięcy w banku portowym w Hanowerze.

Poza tem zdołali podjąć za fałszywymi czekami 60 tysięcy dolarów w jednym z oddziałów American Express Company.

Dalsze śledztwo w tej sensacyjnej sprawie jest w toku. Ogółem dotychczas aresztowano 12 osób: dwu w Warszawie, czterech w Bukareszcie, czterech w Liverpoolu, jednego w Paryżu i jednego w Londynie.

ZE SWIATA.

Niemcy porąbali polskie słupy graniczne.

Z Międzycudu nadeszły wiadomości o sprofanowaniu przez obywateli niemieckich polskich znaków granicznych. Zupelnemu zniszczeniu uległo 15 słupów granicznych, umieszczonych wzdłuż środka jeziora koło miejscowości Silna. Dochodzenia ustaliły, że słupy te zostały porąbane siekierami w kawałki, a potem wrzucono je do wody.

Sledztwo trwa nadal, uchodził jednak za rzecz pewną, że zniszczenia polskich słupów granicznych dokonała młodzież niemiecka, która pod osłoną nocy podplynęła łodzią do granicy polskiej.

Nauczyciel,

szturmowiec i bandyta.

W miejscowości Einlage w powiecie gdańskim Żuławy, napadło dwóch osobników na młodego robotnika, jadącego rowerem. Napastnicy ścignęli go na ziemię i zaczęli być bykowcami.

Przypadkowo przejeżdżał tamtędy samochód, w którym znajdowali się kapitan żandarmerji i wyższy funkcjonariusz S. S. Panowie ci wyskoczyli z auta i zatrzymali napastników. Okazało się, że jednym z nich był nauczyciel szkoły ludowej Pochert, pełniący równocześnie funkcje w S. A. na wyższym stanowisku.

Ponieważ w ostatnim czasie w sąsiedztwie Einlage dokonano kilku napadów terrorystycznych na członków opozycji, istnieje uzasadnione podejrzenie, że sprawcą tych napadów był zatrzymany na gorącym uczynku pedagog Pochert.

15 milionów dolarów

na emigrację żydów z Niemiec.

Na kongresie rady narodowej Żydów amerykańskich w Saint Louis (w st. Missouri) Sir Herbert Samuel, delegat angielski oświadczył, że żydzi brytyjscy i amerykańscy zgromadzą fundusz w wysokości 15 milionów dolarów na sfinansowanie emigracji z Niemiec 100 000 żydów. Bankier Feliks Wartburg dodał, że 10 milionów dolarów na ten cel dostarczą żydzi amerykańscy, a pozostałe 5 milionów dolarów żydzi brytyjscy.

Krwawa tajemnica chińskiego okrętu.

Piraci, ukryci w trumnach mordowali pasażerów.

Przecucie detektywów.

Kiedy w nocy wszyscy pasażerowie udali się na spoczynek, agenci ukryli się na pokładzie, aby, czuwając, prowadzić dalej obserwację. W pewnej chwili zauważyli, że jeden z pasażerów wyszedł na pokład. Do pasażera tego zbliżył się majtek okrętowy i zaproponował mu, że przyniesie na pokład leżak i koce, aby pasażer mógł przespać się. Pasażer zgodził się.

Niejasne jakies przecucie mówiło jednak agentom, że scena, którą widzieli ma w sobie coś niezwykłego. Istotnie przecucia ich nie omyliły.

Kiedy pasażer zasnął mocno spod pokładu ostrożnie i cicho wyszli dwaj ludzie. Zbliżyli się do śpiącego. Jeden zarzucił mu wełniany koc na głowę, a drugi nagle uderzył go nożem w pierś. Przekonawszy się, że nieszczęśliwy nie żyje, mordercy przeszukali mu kieszenie, odcięli wiszący na piersiach woreczek, w którym widocznie zamordowany przechowywał pieniądze, poczem wrzucili ciało za burtę. Następnie jeden z morderców przyniósł wiadro z wodą i ścierkę, obaj umyli troskliwie pokład, nie pozostawiając ani śladu krwi. Ścierkę i wiadro wrzucili również do wody, i tą samą drogą, którą na pokład przyszedł, zniknęli we wnętrzu okrętu.

Mordercy w trumnach.

Agenci zaalarmowali okręt. Natychmiast dokonali przeglądu całej załogi i wszystkich pasażerów. Morderców jednak nie znaleźli.

Pomimo to Johnny Smith był przekonany, że mordercy są na okręcie i cierpliwie oczekiwał przybycia do portu. Kiedy okręt „Hongking” zawinął do portu w Hong Kongu agenci wezwali pomocy policji portowej. Wówczas przeprowadzili szczegółową rewizję okrętu. Podejrzane zwłaszcza wydały mu się trumny. Kazał je otworzyć.

W ośmiu trumnach znaleziono wygodnie urządzone, zaopatrzone w żywność i napoje legowisko, w których ukrywali się piraci. Pomiedzy piratami

Johnny poznał obu nocnych morderców. Jak się następnie w czasie śledztwa okazało, piraci oddawna, w zmwowie z załogą okrętu, odbywali podróże ukryci w trumnach i mordowali powracających do ojczyzny bogatych reemigrantów, aby obrabować ich z pieniędzy.

Większość współczesnych monarchów,

to młodzi ludzie,

Tak się złożyło, że w chwili obecnej wszyscy monarchowie, sprawujący rządy w nielicznych już pozostałych po wojnie monarchjach, to ludzie młodzi.

Król Karol rumuński nie ma jeszcze lat 45-ciu. W tym samym mniej więcej wieku jest król bułgarski Borys. Król Belgów, Leopold III ma zaledwie la 40. Nowy od kilku dni władca Anglii, król Edward VIII liczy — jak wiadomo — lat 42. Nieletni król Jugosławji, Piotr III, który objął rządy po swym tragicznie zamordowanym ojcu Aleksandrze, ma, jak wiadomo, dopiero 12 wiosen.

Rekord w ilości lat panowania dzieją w tej chwili król włoski Wiktor Emanuel III i królowa Holandji, Wilhelmina. Najstarszym ze wszystkich współczesnych monarchów w Europie jest król Szwecji, Gustaw V.

RADJO.

WARSZAWA 30 stycznia
6.30 Kolenda 6.33 Pobudka do gimnastyki. 6.36 Gimnastyka. 7.20 Dziennik poranny 7.30 Muzyka (płyty). 7.50 Program na dzień bieżący. 7.55 „Parę informacji”. 11.57 Sygnał czasu. 12.00 Hejnał z Krakowa. — 12.03 Dziennik południowy. — 12.15 Audycja dla szkół. 13.00 Muzyka 13.25 Chwilka gospodarstwa domowego. 15.15 Wiadomości o eksporcie polskim. 15.20 Przegląd giełdowy. 15.30 Muzyka lekka (płyty). 16.00 Gadaninka Staroego Doktora. 16.15 Piosenki. — 16.45 „Cała Polska śpiewa”. — 17.00 Odczyt. 17.15 Koncert w wyk. tria salonowego. 17.50 Książka i wiedza. 18.00 Kompozycje fortepian. Jana Brahmsa. 18.30 Film, plastyka, architektura. 18.40 Jak spędzić święto? 18.45 Program na dzień następny. 18.55 Kącik dla młodzieży wiejskiej. 19.05 Koncert reklamowy. 19.35 Wiadomości sportowe. — 19.50 Pogadanka aktualna. 20.00 Lekka audycja ze Lwowa. 20.50 Dziennik wieczorny. — 20.55 Obrazki z Polski współczesnej. — 21.00 Klasyczny Teatr Wyobraźni z Wilna. — 21.35 Recital śpiewaczy. 22.00 Koncert symfoniczny. 23.00 Wiadomości meteorol. dla żegluga powietrza nej. 23.05 Muzyka taneczna (płyty).

Krwawa Czwórka

Zobaczywszy go Bressoles i Marja podnieśli się z krzesel. Budowniczy poszedł na jego spotkanie i wyciągnął doń rękę. Sędzia śledczy ujął ją i uścisnął z udaną serdecznością, potem skłonił się Marji, która blada i drżąca nie śmiała się poruszyć.

— Niech nam pan wybaczy, żeśmy nalegali na to, ażeby się z panem zobaczyć... lecz nie widząc wczoraj nigdzie Alberta, postanowiliśmy się dowiedzieć od samego pana, lękając się, czy wypadek na lodzie nie był tak fatalny, że aż syn pański nie może wychodzić z domu.

— Tysiącrotnie dziękuję państwu za współczucie, jakie okazujecie państwu Albertowi—odpowiedział Paweł de Gibray.—Wpadnięcie do stawu nie było wcale niebezpiecznym i syn zdrowy już byłby zupełnie, gdyby nie nastąpiła w stanie jego zdrowia niepokojąca komplikacja.

— Niepokojąca — powtórzyła Marja, zachwiałszy się i zbliższy. Więc pan Albert chory, bardzo?

To wpadnięcie do wody lodowej, któremu ja życie zawdzięczam, spowodowało nań może śmiertelne niebezpieczeństwo. O! niech pan powie, proszę pana, błagam... niech pan powie prędzej.

Ludwik Bressoles ze zdziwieniem patrzył na córkę. To pomieszanie, to silne wzruszenie, tembardziej go dziwiły, zna albowiem powściągliwy i nie złołny charakter Marji.

— Syn chory—odpowiedział sędzia—bardzo chory.

— O, Boże mój, Boże! — szepnęło

93 dziewczę.

Szlochanie, którego nie była w stanie powściągnąć, wydarło się z jej ust.

— Marjo, moje dziecko, uspokój się! — żywo zawołał budowniczy. — Ty jesteś przyczyną nieszczęścia, jakie spotkało na lodzie syna pana de Gibray, wiem o tem, ale stało się to bez twej woli i nie masz sobie nic do wyrzucenia.

Potem zwracając się do sędziego, zapytał:

— Czy możemy na chwilę widzieć się z panem Albertem?

Paweł de Gibray zawałał się z daniem odpowiedzi i mało co nie odezwał się odmownie, lecz spojrzął na Marję, na twarzyczkę której malowała się wzruszająca boleść. Pomyślał o cierpieniach, doświadczonych przez Alberta, przypomniał sobie także ostatnie wyrazy doktora, rzekł więc:

— Zaprowadzę państwa do pokoju Alberta. Zastaniemy przy nim doktora, Służę państwu.

Poprowadził gości.

Otworzyły się drzwi. Wszedł Gibray z Ludwikiem i jego córką. Przystąpiwszy przez próg, Marja rzuciła się ku choremu, ale wstrzymała ją uczucie wstydu dziewczęcego, silniejsze nawet aniżeli miłość.

Zobaczyła Alberta bladego, zmienionego.

Wyciągnął do niej rękę. Serce się jej ścisnęło, z oczu trysnęły łzy. Albert płakał również. Ujął za rękę ojca, który doń przystąpił i rzekł doń głosem drżącym:

— O, dziękuję ci, dziękuję... ojeze, jakis ty dobry!... jaki ja szczęśliwy.

Jednocześnie doktor szepnął do ucha sędziemu śledczemu:

— To jest wyzdrowienie... czego nauka nie potrafi, ta panienka uczynić może.

Wzruszenie obojga młodych było tak wzruszające, tak przejmujące, że doktor nie był w stanie go nie podzielić. Ujął Marję Bressoles za rękę, poprowadził ją do Alberta i posadził przy łóżku. Ojeowie obaj patrzyli na te piękne dzieci, tak siebie godne i wzajemnie tylko dla siebie żyjące i mimowoli spojrzeli na siebie.

Wizyta trwała ledwie kilka minut z woli doktora, który obawiał się zmęczenia dla chorego, ale odchodząc, Marja czuła się szczęśliwa, a uspokojony Albert już myślał o prądkiem wyzdrowieniu. Gdy już wyszła z pokoju Alberta, Marja Bressoles rzuciła się na szyję ojcu i ucałowała go serdecznie.

— Co tobie dziś, moje dziecko? — spytał ją poceiwy Ludwik Bressoles—Nie jesteś taką, jak zwykle.

— Ojezulu—szepnęła Marja, tuląc twarzyczkę do piersi ojca. — Czyż się nie domyślasz? Ja go kocham!

* * *

Maurycy był ciągłym gościem u Bressolów. Zjednął sobie poważanie u ojca i sympatię u córki, okazując jak najwyższe współczucie dla Alberta Gibraya, o którym wiedział dobrze, że go kocha Marja. Lekkomysłna Walentyna namiętnie w Maurycym rozkochana, nie opierała się tej nowej miłości, radząc się młodego człowieka we wszystkim.

Następnego tygodnia odbyć się miał u Bressolów bal. Syn Aime Joubert doradził, ażeby salony przekształcić w ogrody zimowe. Potrzeba było ubrać je tylko w rzadkie rośliny i zastonić obicia wspaniałą podzwrotnikową roślinnością.

Efekt stąd powinienby być wielkim. Walentyna z zapalem uchwyciła się tego projektu. Maurycy, upoważniony zupełnie przez panią domu, cuda poczynił w urządzeniu salonów i sam wszyst-

kiego doglądał.

Dzień tylko dzielił od balu, zapowiadającego się świetnie. Pokoje przekształciły się w obszerne organizacje, pełne duszącej woni roślinności indyjskiej.

Maurycy udał się do pałacyku przy ulicy Sureennes. Zastał tam Verdiera, naradzającego się z Piotrem Lartigue-sem, Mniemany kapitan Van Broke i rsekomy opat Meriss spędzali ze sobą większą część dnia poza daremnymi poszukiwaniami Symony.

— Co slychaś? — spytał Verdier młodzieńca.

— Nie.

— Więc jak zawsze, pojutrze?

— Tak. Czyście rozważyli ułożony przezemnie plan, o którym kilka słów powiedziałem wam wczoraj?

— Dlatego myślałam nad tym planem.

— Jak uważasz, czy można go będzie wykonać?

— Niezawodnie, albo trudno nam będzie znaleźć głównego aktora tego dramatu.

— Przeciwnie, nie łatwiejszego... znajdę go, kiedy zechcę.

— Gdzie?

— W Fontainebleau.

— Byleby ci się lepiej udało przy ulicy Verneuil, niż w lasku Vincen-skim.

— Uda mi się z pewnością, Albert de Gibray wciąż chory jeszcze i tym razem już nie przeszkodzi mým planom.

— Dzisiaj czy jutro pojedziesz do Fontainebleau?—zapytał Lartigues.

— Jutro.

Ale zaraz po balu przyjdę wam opowiedzieć o wszystkim. Do widzenia! Wróciwszy do siebie na ulicę Navarin, zdziwił się wielce, zastawszy list od Oktawi.

d. c. n.